

Modalització i impersonalització dels enunciats

El subjecte parlant pren sempre una determinada posició. Aquesta presa de posició pot ser respecte del que diu (el contingut), respecte de la persona a qui ho diu (el receptor) o respecte de l'acte mateix en què ho diu (l'enunciació). Quan el parlant es mostra d'una manera explícita, dóna lloc a un **discurs subjectiu**. Quan, en canvi, s'esforça a esborrar les marques de la individualitat i s'amaga darrere el seu text, llavors estem davant del **discurs objectiu**.

En el discurs objectiu el subjecte es retira per l'acció de l'objectivitat i es fa ús de marques gramaticals d'**impersonalització** que manifesten el seu distanciament respecte d'allò que es diu.

El discurs subjectiu, en canvi, s'associa amb la presència del subjecte. El conjunt de marques lingüístiques amb què l'emissor manifesta la seua actitud i el seu posicionament envers allò que diu i a qui ho diu constitueix el que anomenem **modalització dels enunciats**. Des del punt de vista de l'emissor, la modalització es manifesta per la proximitat entre ell i el seu discurs. La distància és mínima quan l'emissor assumeix totalment l'enunciat (text modalitzat). La distància, en canvi, tendeix a un màxim quan l'emissor considera el seu enunciat pertanyent a un món que li és completament aliè (text objectiu). El primer cas és el de la narració d'unes memòries o el d'un article d'opinió, mentre que el segon s'ajusta més al discurs didàctic o la notícia purament informativa.

Procediments de modalització

- **Recursos prosòdics:** entonació i pronúncies especials per a fer valoracions.
- **Recursos tipogràfics:** cursiva, negreta, subratllats..., per a remarcar el sentit, posar èmfasi, ironitzar, canviar de llengua.
- **Incisos** introduïts mitjançant parèntesis o guions.
- **Modalitats oracionals no enunciatives:** interrogativa, exclamativa, imperativa, dubitativa i desiderativa.
- **Prefixos i sufixos intensificadors, despectius, augmentatius, diminutius:**
recomplicat, grandot, donassa, mareta...
- **Elements lèxics valoratius:**
  - **Substantius connotatius:** *abús, error, meravella, crim, indecència...*
  - **Adjectius subjectius:** *perfecte, fantàstic, interessant, lamentable...*
  - **Verbs valoratius:** *meréixer, enganyar...*
- **Verbs performatius en 1a persona:** *dir, afirmar, creure, pensar, opinar, sentir, desitjar...*
- **Adverbis i locucions de manera i de quantitat:** *per sort, dissortadament, indubtablement...; en excés, massa, moltíssim...*
- **Interjeccions i expressions conatives:** *vigilem!, compte!, alerta!*
- **Perífrasis verbals** que expressen obligació, probabilitat, dubte, certesa, etc...: *cal pensar, hem de suposar, haurem d'admetre, deuen ser, podríem pensar, ...*
- **Figures retòriques:** ironia, símil, metàfora, hipèrbole, interrogació retòrica...

Recursos d'impersonalització

- Ús de verbs i perífrasis impersonals i de distanciament.
  - Construccions passives sense complement agent.
  - Construccions en passiva reflexa.
  - Enunciats amb subjecte indeterminat o genèric.
  - Oracions substantives de subjecte amb verbs com *ser*, *semblar*, *valer*.
  - L'infinitiu en funció de subjecte.
-